4 Ekim 1965

Devlet Nüshası

Yazı işleri:
Gnkur. Bşk.
Harb Tarihi Dairesi

Harb Tarihi Vesikaları DERGİSİ

Üç ayda bir çıkarılır
(Mart . Haziran . Eylûl , Aralık)
Ayları

Basım işleri:
Gnkur. Basımevi
ANKARA

Yıl : 12 Mart - 1963 Sayı : 43

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa; değişmiyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

Garp Cephesinde mevzie giren bir ağır makinelitüfek kıtası

İÇİNDEKİLER:

1. Fihrist
2. Tarihî vesikalar ve türkçeleri
(1007 - 1025)

1970 SB569

MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA 1946

Gnkur. Basımevi
ANKARA
1 9 6 3

FİHRİST

(43 sayılı Dergi: Mart - 1963)

Vesikanın No.	Tarihi	Özeti
1007	19/2/35	Cenubi Kafkas Hükümeti Harbiye Nazırının Osmanlı Hükümetinden yardım isteği hakkında.
1008	15/2/35	Averof Kruvazörünün Samsun'a gelmesi halinde Rumların yapacağı nümayiş hakkında.
1009	29/1/35	Sıvas Vilâyeti dahilinde asayişin temini için tedbir alınması Hk.
1010	29/12/34	Samsun mıntakasında Rum çetelerinin faaliyeti hakkında Harbiye Nezaretinin yazısı.
1011	13/12/34	Dokuzuncu Ordu Komutanlığının Samsun bölgesinde mevcut şakavet hakkında yazısı.
1012	3/1/35	Cerablus istasyonunun İngilizler tarafından işgali üzerine 6 ncı Ordu Komutanının yazısı.
1013	28/12/34	Cerablus'un işgali hakkında Sadaret'e yazılan Harbiye Nezareti yazısı.
1014	22/12/34	Suriye ve Irak cephelerinde Mütarekenameye aykırı istek ve hareketler hakkında yazı.
1015	15/12/34	Harbiye Nezaretinin 6 ncı Ordu Komutanlığına bölgedeki İngiliz Komutaniyle anlaşma tavsiyesi.
1016	19/12/34	İşgal bölgelerindeki İngiliz tahrikleri hakkında.
1017	27/4/35	Yunan Hükümetinin 5 : 6 sınıfı askere çağırdığı ve Adalardaki Müslüman halkın hicrete başladıkları hakkında.
1018	24/4/35	Bulgaristan'ın manevra bahanesiyle yaptığı hazırlıklara ait rapor.
1019	2/5/35	Trakya'daki İtalyan ve Fransız kıtaatının faaliyeti hakkında rapor.
1020	17/4/35	Şehzade Abdürrahim Efendinin Anadolu'da vaki gezisi ve alınacak tedbirler hakkında.
1021	14/3/1919	İzmir İngiliz Murahhaslığından alınan pasaport işlemleri hakkındaki yazı.
1022	17/3/35	Çoğu yerli Rumlardan olan bir kısım Yunanlıların çeşitli sıfatlarla İzmir'e gelmekte oldukları hakkında.
1023	5/3/35	Karakol hizmeti için gambot gönderildiği hakkında İzmir Komutanlığına yazı.
1024	3/3/35	Türk gambotlariyle Yunan harb gemileri arasında vukubulacak çatışmaların önlenmesi hakkında.
1025	22/2/35	Boran Köyündeki yerli Rumların jandarma iel çarpışması hakkında İzmir Valisinin raporu.

Vesika No.: 1007

2
854

Şube 1
1061

Erzurum'dan: Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut şifredir

Cenubi Kafkas Hükümeti Harbiye Nazırı imzasiyle bugün Kars'dan mevrut zirde münderiç telgrafnameyi aldım. İşbu telgrafnamenin Sadaret-i Uzma ve Nezaret-i Celileleri vasıtasiyle arz-ı atebe-i ulya kılınarak cevabının ahz ve bilvasıta itası sahib-i imza tarafından rica ve istirham olunmakta bulunduğu mâruzdur. Harekât 655

19/2/35

Dokuzuncu Ordu Kumandanı
Şevki

— SURET —

Saye-i Hazret-i Hilâfetpenahîde eyâdi-i düşmandan tathir edilen vatan-ı mukaddesemizin muhafazasiyle gaye-i emelimiz hükümet-i milliyemizin hüsnü suretle teşmiyet ve idaresi maksadına mâtuf olduğu ve Batum'dan bed'ile Ahısha, Ardahan, Oltu, Kağızman, Iğdır, Şavşat, Kamarlı Nahcıvan, Ordubad mahal ve mülhakatı dahil olarak Cenubigarbî Kafkas Hükümetini teşkil ettik. Meclis-i Meb'usanımız derdest-i küşaddır. Ahisha, Ahılkelek, Gürcülerden tathir edilerek hükümetimize iltihak etti. Hükümetimizin her ne suretle muhtac-ı âtıfet ve muavenet bulunduğu vareste-i arz ve izahdır. Karşımızda bir şerzeme-i kalileden ibaret anut düşmanlarımıza karşı göğsümüzü germiş ve az bir zaman için müdafaa edecek kadar cephanemiz varsa da miktarı mahduddur. Şurası şayan-ı arz-ı şükrandır ki millet ittifakları semeresiyle mevcudiyetlerini gösterip İtilâf Devletleri mümessil-i askerîlerine bile kendilerini tanıttılar ve hükümetimizi sulh-ü umumi neticesine kadar resmi tanıyacaklarını beyan ettiler. Çalışmakla intizam ve mükemmeliyet-i askeriyemizi saha-i faaliyete çıkardık. Peyderpey ve nevakısımızın' ikmâline sayetmekteyiz Sunuf-u askeriyemizin tüfek ve mitralyözü cüzice mevcut ve maatteessüf topumuz hiç yoktu Mamafih bu noksan da yalnız birisine munhasır değildir. Maliyemizde mevcut paramız yoktur Atıfetinden müstefit olmak üzere elbise vesair levazımat-ı iksaiyenin hami-i din-i mübin olan Makam-ı Mukaddes-i Hilâfet-i Osmaniye'ye arz-ı keyfiyetle derdimizin çaresini bu suretle istihsale karar verdik. Ve mâruzatımız berveçh-i zirdir: 1. Yedi milyon lira istikraz itası. 2. Dört batarya kudretli cebel ve altı batarya seri' sahra topu ma' hayvan ve levazımat ve otuz-

bin sandık muhtelifülcins cephane itası. 3. Umur-u sıhhiyece lâakal yirmi doktorun izamı ve kâfi edviye-i tıbbiyenin ve bir erkânıharbin verdirilmesi. 4. Otuzbin kat elbise ve çamaşır ve potinin itası hususuna inayet-i devletlerini istirham eylerim.

Cenubigarbî Kafkas Hükümeti
Harbiye Nazırı
Hasan

Nazır Paşa tarafından Meclis-i Vükelâda okunmuş ve bir muamele yapılmamıştır. 3/3 minh

Hıfzı Hasan Basri

Erkânıharbiye-i Umumiyeye 23 minh

Dolap No. 49
Dosya No. 151

Nazır Paşa Hazretleri gördüler

b

Vesika No: 1007

٨٥٤

١٠٥٤

اخرومدہ : حربیہ نظارت جلیلہ سنہ مورود شیفرہ دہ

جنوبی قفقاس حکومتی حربیہ ناظری امضا سیلہ بوکونہ قارصدہ مورود زیرده مندرج تلغرافنامہ یہ الدم اشبو تلغرافنامہ نک صدارتعظمی و نظارت جلیلہ لرہ واسطہ سیلہ عرضہ عتبۂ علیا قلنمرہ جوابنک اخذ و بالواسطہ اعطاسی صاحب امضا طرفندہ عباد ارتسام اولنمقده بولنديغی معروضدر. عرکات ٦٥٥

٢٥١/٧/١٩

ظفر زنی اردوقوماندانی
شوقی

— صورت —

سایۂ حضرت خلافتپناهیده ایادئ دیکنده نظیر ایدیلمیه وطنه مقدس فرزان محافظه سیله غایۂ اهتمام حکومت علیه مزنن حسنه حوتیله تشکیت و اداره سی مقتضیه معطوف اولدیغی وبالطبع بدأ ایله آخنی ، آردشاه ، اولتی ، قاغزمان ، ایفدیر ، شاوشیت قمارلی نجوانه ، اردواباد محال و ملحقاتی داخلی اولمرله جنوب غربی قفقاس حکومتی تشکیل ایتدن مجلس مبعوثانک زیر دست کشاد در آخنی افیلکلک کوچیلرده تظهر ایدیلدیکی حکومتجه اتخاذ اولنه جق تدابیر حکومتمزک کرصوتیله محتاج عاطفت و معاونت بولندیغی واسطۂ عرضه و ایضاحدر. قارشیمزده بوکرزمۂ قلیلده عبات عنود دشمنلرمزه قارشی کوکسمزی کرصه و آزیز زمانه ایچون مدافعه ایده جک قدر مهمات و ذخایر ده مقداری محدود دده . شو ای شایانه عرضه شکرانه در کلم

مدت اتفاقی [illegible] تمرکز سیله موجود بتلرین کوستروب اسلاف دولتلرین محتمل
عسکریلرینی بیله کندیلری طاینیدیلر و حکومتی صلح عمومی تأمین ایتدی. ریحی طاغیلمه حقلری
یاپه اینیلر یاشمقده انتظام و ملاحیت عسکریه مزی ساحه فعالیته چیقاردقه
پیدریی نواقصلرک اکمالنه سعی ایتمکده یز ضوف عسکریه مزک نقلیه و موالیوزی
جزوی موجود و مع التأسف طویمز یوقدر. مع مافیه بونقصانلره رغماً اردوی همایونک
منحصر و کلدر مالیه مزده موجود یاره مز یوقدر. عاطفه ده مستفید اولدقلری اردوی
البه و سائر لوازمات اکسائیشنک حاله دیه بیه اولان مقام مقدس خلافت عثمانیه
عرضه کیفیتله درد یمزک چاره سنی بولمونله استحصال قرار ویردک و مقرونیاتمز
برودج زیردر. سیدی میلیونه یرا استقراضه اعطای ۲ — درت بطریه
قدر تلی جبل و التی بطریه سریع صحرا طوپی مع جیوانه و لوازمات و اوتوز بیک
ضروه مختلف الجنس جبخانه اعطای ۳ — امر صحیح جه لاقل یکرمی یدقوزه
اغراض و مقدار کافی ادویه طبیه نک و براکه حربک ویردیلمی ۴ — اوتوز
بیک قات البه و چمایشر د یونیفورمه اعطای خصوصنه عنایت دولتلرینی
استدعام ایلرم efendim

جنوب غربی قفقاس حکومتی
حربیه ناظری

[illegible]

Vesika No.: 1008

Sıvas'tan Harbiye Nezareti'ne mevrut 188 numaralı şifredir

Yunan donanmasından Averof Kruvazörünün yakında Samsun'a vürudu-na Rumlar tarafından intizar edilmekte ve büyük bir nümayiş istihzaratında bulunulmakta olduğu ve nümayiş esnasında hissiyat-ı milliyeleri galeyana gelecek olan Müslümanlardan bâzı eşhasın münasebetsiz bir harekette bulunması muhtemel olduğu Onbeşinci Fırka Kumandanlığından 3/2/35 tarihinde bildirilmiş ve ittihazı muktazi tedabir hakkında talimat talep edilmiştir. Kruvazörün Samsun'a vürudu ve Rumlar tarafından nümayiş icrası halinde bir vaka zuhuruna meydan verilmeyerek idarî, siyasî ve askerî tedabir-i muslihaneyi ihtiva etmek üzere talimat-ı muvazzaha ve kat'iye verilmiştir. Bu suretle hükümeti müşkülâta düşürecek ahvalin vukuuna kat'iyen meydan verilmiyecekse tedabir-i muktaziyenin vaktinde ittihaz edilebilmesi için bilhassa Yunan sefain-i harbiyesinin bu taraflara seyahati hakkında hükümetçe, istihsali tabiî olan malûmatın birkaç gün evvel Kolorduya itasına müsaade buyrulması mâruzdur.

Şube 1 1009 15 Şubat 35

III ncü Kolordu Kumandanı
Selâhattin

I
16-2-35 minh

Dolap No. 49
Dosya No. 147

Vesika No: 1008

شعبه
نومره
تاریخ

Vesika No.: 1009

1 nci Şube: 663
Şifre

29/1/35

Dokuzuncu Ordu Kumandanlığına — şifre

1. Sıvas Vilâyeti dahilinde ve bilhassa Amasya Livası ve mülhakatında gündengüne çoğalmakta olan şekavet hasebiyle asayişin fena halde muhtel olmağa başladığı Dahiliye Nezaretinden bildirilmektedir.

2. Asayişin teminine kadar bir müddet-i muvakkate için Amasya Livası emrinde istihdam kılınmak üzere en yakında bulunan bir takip taburunun tahsisi ve Amasya'ya izamı ve bu hususlar için bâdema icabettikçe bilhassa 182 nci Takip Alayı Taburlarının tavzif edilerek Samsun ve Amasya Livaları emrinde istihdam ettirilmeleri mercudur.

Harbiye Nazırı
Ömer Yaver

Muzaffer Basri Kâzım Fevzi

Şifreye tahvil edildi
30/1/35

Dolap No. 49
Dosya No. 147

13

Vesika No: 1009

کوندرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
	کوندرلمشدر			
	واصل اولمشدر		۲۵/۱/۰۹	

آدرس ..... طهوریخه اردوغلی نافعه شیخ

۱ - یوسی ولایتی / دیاری نه اساسه نواسی ویلمق نه کوره جوفاضه اولاسه

شهادته حسبه آسایشک فاعلره تحمل اولنه بیلدیکی دائره نه کوره

بلدیرلمکده در .

۲ - آسایشک تأمینی نظر دقته الیوره اساسه نواسی اوزره اتخاذ قانونه اوزره

اولدیغنه دائر بولونان یرلشیک تحقیق کواملی و بو خصوصه الیونه کچن

اولدیغنه ۱۸۷ نجی نفعیه آلای جاندارمه یرلشیک توقیف ایدیلدیکی حاصله دائر نواسی

اوزره اتخاذ ایدیلدی معلوم در .

ملحقات - یوقدر

جاندارمه یوزباشی

عیسی

شیخ جمیل اسعد

۲۵/۱/۰۹

Vesika No.: 1010

Tebyiz edilmiştir. **26/12/34**
29/12/34
Tezkere Şube 1: 10566

(Hariciye) Nezaretine
Dahiliye

Devletlû Efendim Hazretleri

Samsun mıntakasında arasıra Rum eşkıyası taarruz ve tecavüzlerine devam etmekle beraber; kısmen de gerek Samsun ve gerekse Amasya mıntakasında arz-ı dehalet ettikleri ve bunların silâhları alınarak vesika ile köylerine bırakıldıkları Dokuzuncu Ordu Kumandanlığından bildirilmiş olmakla olbabda..

Harbiye Nazırı

Basri **Kâzım** **Fevzi**

Dolap No. 49
Dosya No. 147

17

Vesika No: 1010

کوندرن :	نجی رابور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
نبیله ایدلشدر ۲۹/۱۰/۴۷	کوندرلمشدر		۷۸	۲۶/۱۰/۴۷
مذکره ۸۰۵۲۲	واصل اولمشدر			

آدرس (حاجی) نفر نفر

ولنو اتم حاضری

صاحون منطقه سنه آیده ردم تپه سی نزصه دیکاوه کیه دوشم تپه نک
باتی خسوصی وه کرک صاحون و کرکسه آتی سیه منطقه سنه عرصه وخالته
دیکلی دیوندک سلاحدی آلنه رده وتپه ایله کویدنه یاخین ندی
طوپرنی اردوفل آنفنه یه یرلسه اولمقه اوجاق ---

حسین عاکف

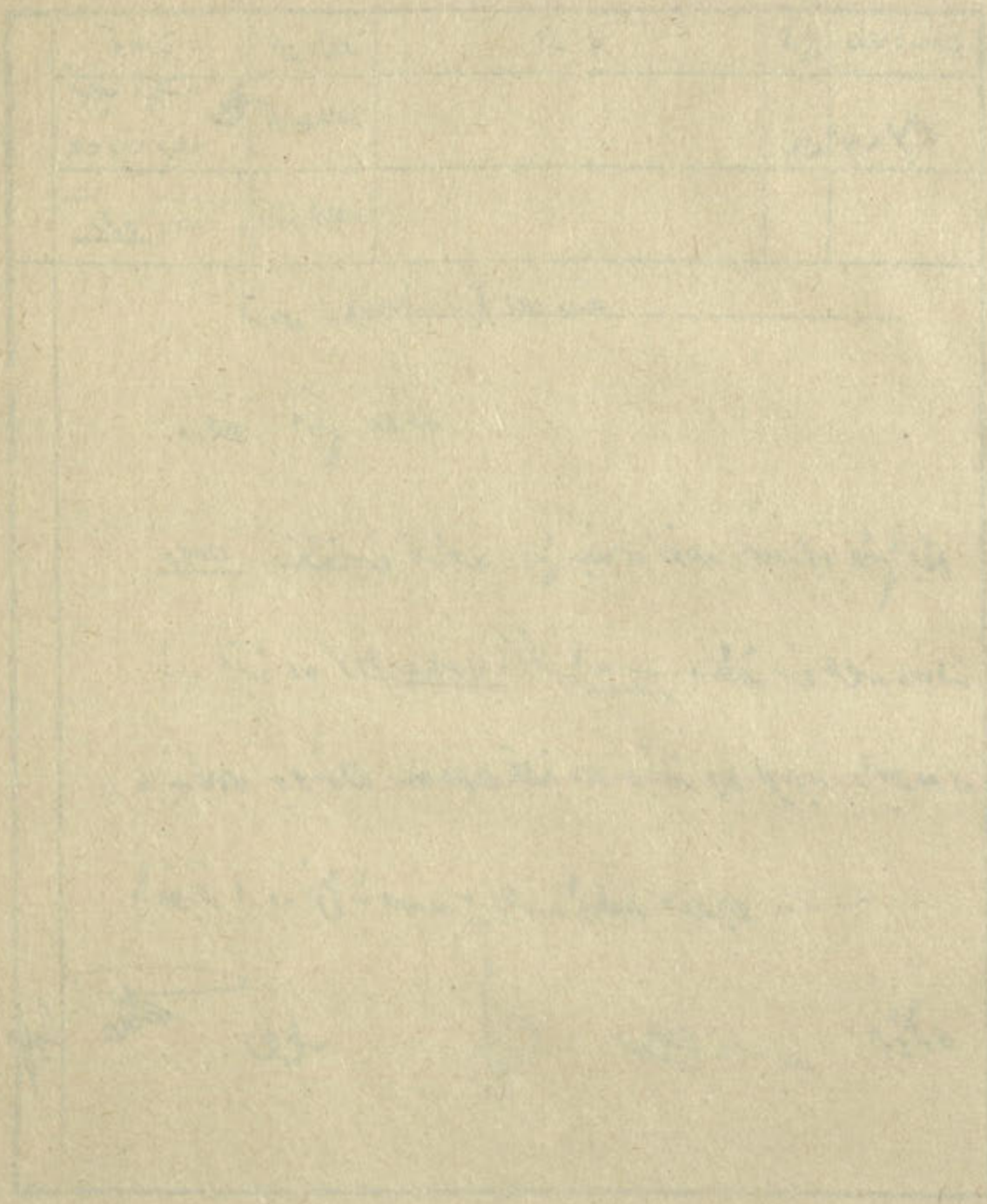

Vesika No.: 1011

11508

Kars'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine

Mutasarrıfa emir vermesini

Dahiliye'ye yazalım. Ş 1 K 14-12

C 12/12/34 ve 17322 numaralı şifreye.

1. Samsun ve havalisinde şekavetin tezayüt ettiği ve bu şekavetin kısm-ı âzamı da Rumların yaptığı ve bunların maksadı da herhalde bir mesele-i siyasiye çıkarmak olduğunu evvelce arzetmiştim.

2. Samsun havalisindeki takip kıtaatının gerek kuvvet ve gerekse kıymet itibariyle adem-i kifâyetini anlamış ve terhis dolayısiyle bu kuvvetin daha ziyade tenakus ettiğini görmüş olduğumdan birkaç gün evvel Onbeşinci Fırka'nın Kırkbeşinci Alayının iki taburiyle Alay Kumandanını Şile vapuriyle Samsun'a gönderdim. Ümit ederim ki bu alay sayesinde şekavetin yakında azalması ve imha edilmesi mümkün olacaktır. Miktar-ı kâfi vapur gelir de Onbeşinci Fırkayı kâmilen ve serian Samsun'a nakledersek daha vâsi mıntakada şekaveti mahv-ü refedebiliriz.

3. Samsun Mutasarrıfı da sair memurîn-i hükümet de hiçbir faaliyet ve mukavemet göstermeyip mütemadiyen askerin azlığından ve kusurundan bahsederlerse bittabi iyi olmaz. Ve böylelikle iş görülmez. Eğer bu adamlar da bu hükümete ve bu millete iş göreceklerse askerle teşrik-i mesai etmeleri ve muavenet eylemeleri lâzımdır Askerden herkimin ne gibi kabahatleri olursa şahıs, vaka, zaman, göstererek hemen orduya bildirmelerinin icabedenlere emir ve tebliğini istirham eylerim. Harekât 6083

13 Kânunuevvel 34

muavenet

Şube 1: 10230

9 ncu Ordu Kumandanı
Şevki

14/12/34

Dolap No. 47
Dosya No. 147

I
14-12-34

21

Vesika No: 1011

عثمانلی امپراطورلوغی

شبه

نومرو

تاریخ ۱۱۵۰۸ حیره نقوده رجلیه سنه

مورد

۱۷ - ۱۲ - ۱۷

ج ۱۷ - ۱۷ - ۲۴ د ۲۲۷ ۱۷ نومرولو شفریه

۱ - صلوه و حوالیسنه سعادتلو زاید انیکلی دیو شعاوتلو قسم اخلی ده رومللی یایدیغی

دیوندن مقصدی نه ایدوکی تحقیقات کرلمه قوت دکرکی فیت اعتبار یله عدم تعاونی اکلاشلمه

۲ - صلوه حوالیسنه کی نفوس مقداتی کرلمه زیاده نفاقلی انیکلی کورمه اولدیغندن بر فاجع کونه اول اوه شیخی

ذرفیلی طولایسیله بیوتلرنه دکا زیاده نفاقلی انیکلی کورمه اولدیغندن بر فاجع کونه اول اوه شیخی

خرقه ذرفیلی الایله انیکلی صه یوریله الای قوماندانلغنه تحت دایوریله صلوه کوندردم امید ایدرم

بو الای سایه سنه سعادتلو یکیچه ازملی و امحا ایدیلمکله اهالیسی مقدار کافی دایوکلرده اوله

بشنجی فرقه ی کامله ذریعه صلوه نقل ایدرسه لسکر دها واسع نطاقده سعادتلی محو و فنا یابیلور

۳ - صلوه منطقه سنه سائر ملوریه حکومتلرنجه یه فعالیت و معاونت کوستریلوب فناویا عسکریه

ازعندیه و قصدنه تحت ایدرسه مالطه ای اولمایه دیوبله لکه ایسه کورلمه اکر یوادملرده

یوحکومه دیوملته ایسه کوره حکمدار عسکریه ترتیبات سعی ایتلری و معاونت ایتلری لازمدر. عسکریه

هدکلیسنه کی قیاحتلری اولوب شخصه وقت زیاده کوستره رلسه هم اردوی پادشاهی ایچون

ایچون ایدنلره اردیلغنه اشد حمایتلر وقاسه ۶۰۸۲

اردو ۹ قیادتی

شوقه

۱۲ کلدی ۱۰۲۴

I

۲۴/۱۲/۱۴

۱۴ - ۱۲ - ۲۴

23

b

Vesika No.: 1012

Şube 1
Tel - Gayet aceledir.

Nusaybin

3 - Kânunusanî - 35

Arappınarı'nda Cerablus'dan gelen trendeki İngiliz Binbaşısına

Bugün Cerablus'a gelerek oradaki zâbitanımızı trene celbedip diğer taraftan getirdiğiniz Hintli askerle Cerablus İstasyonundaki askerimizin silâhlarını aldığınızı ve zâbitleri trenle köprü şarkına geçirip bıraktığınızı ve hattâ oraya da vaziyed ettiğinizi ve askerimizi Cerablus İstasyonunda silâhız ve zâbitsiz bıraktığınızı ve badehu bir miktar H i n t l i ile yolunuza şarka doğru devam ettiğinizi haber aldım.. Bu yaptığınız işleri medeniyet ve hürriyet-i akvam ve adalet-i âmme iddiasında bulunan bir milletin zâbitine yakıştıramam. Evvelâ bir insan bir başkasının evine girerken bile evvelâ kapıyı vurarak mezuniyet ister ve ne istediğini söyler Arzusunda haklı ise ve evsahibi muvafakat etmezse o zaman kuvve-i cebriyeye müracaat eder. Siz en âdi bir kaide-i nezakete riayet etmiyerek ne istediğinizi söylemeksizin bu muameleyi yapmışsınız. Eğer maksadınız Cerablus İstasyonunu işgal ise evvelâ bunu beyan etmeniz ve esbabını izah eylemeniz lâzımdır. Cerablus İstasyonu Mütareke zamanında bizim elimizde idi. Saniyen mütarekename mucibince tahliyesi lâzımgelen mahaller meyanında değildir. Çünkü Cerablus ne Halep Vilâyetine ne de Kilikya'ya yâni Adana civarına merbut ve mensup değildir. Burası müstakil Urfa Sancağı'na ve Altıncı Orduya merbuttur. İkinci Ordu askeri o taraftan çekilirken Cerablus'taki jandarmanın asayişi muhafazaya kâfi gelmiyeceği düşünülerek emniyet için jandarmayı takviye etmek üzere bir bölük asker göndermiştim. Sonradan birtakım Araplar başlarında İngiliz ordusundan kimse bulunmadığı halde bir haydut ve bir yağmaker gibi gelerek Cerablus İstasyonunu işgal ve bölüğümüze şarka çekilmeleri lüzumunu tebliğ ve oradaki jandarmayı Nahiye Müdürünü ve ambarları ve hastahaneyi soyup yağma ve sirkat etmişlerdir. Daha sonra buradan sevkedilen yolcuları ve terhis edilen askeri aç bırakıp ambardaki erzakı kendi köylerine taşımağa başlamışlardır. Bunu bir müddet hem Binbaşı Aleksandr Bey'e ve hem mumaileyh vasıtasiyle Ceneral Allenbi'ye şikâyet ve Cerablus İstasyonundan bu Arapların çekilmesini ve bizim elimizde bırakılmasını rica ettim. Bu ricama halen onyedi gündenberi hiçbir cevap verilmedi. Bir hafta bekledikten sonra cevap gelmeyince Cerablus İstasyonuna sevkedilecek yolcuları ve memleketlerine salıverilen askerleri muhafaza ve iaşe için Cerablus İstasyonuna bir miktar askeri jandarma vazifesiyle trenle ve tamamen dostane bir surette gönderdim. Oradaki Araplar kendiliklerinden kaçdılar Bunların haydut oldukları bununla da anlaşıldı. Fakat bir münazaaya sebep olmamak için Cerablus İs-

25

tasyonu yakınındaki Cerablus köyünde kalmalarına rağmen onların o köyden çıkarılmasına teşebbüs edilmedi Çünki bize istasyon sevkıyat için lâzım idi. Görülüyor ki, ilk tecavüz Araplar tarafından ve İngiliz teşvikiyle yapılmış ve oradaki askerimiz şarka gönderilmiştir. Sonradan biz tecavüz değil, alelâde dost sıfatiyle oraya asker gönderdik ve maksadımız orada bir miktar asker bulundurarak, sevkıyatı ve emniyeti temin eylemek idi. Şimdi siz Arapların vaktiyle yaptıkları hırsızlıklarını ve şekaveti terviç ve himaye ederek tekrar Hintli askerle geldiniz ve hiç haber vermeden askerimizin silâhını alıyorsunuz Evvelen Cerablus İstasyonu Urfa Sancağı dahilinde olduğundan dolayı işgalde haksızsınız Mütarekenameye muhaliftir Ahdinizi yapmıyorsunuz ve mukavelâta riayet etmiyorsunuz. Saniyen askerimizin silâhını almağa hiç hakkınız yoktur. Eğer her ne olursa olsun Cerablus İstasyonunu işgal edeceğiz diyorsanız biz protesto edip askerimizi nehir şarkına çekeriz. Fakat bunlar dostane konuşmak ve anlaşmakla olur. Bu yaptığınız muamele medenî bir milletin ordusuna yakışmaz. Afrika'daki vahşîler ve barbarlar bile böyle bir iş yapmak için biraz düşünür. Sizi itidale davet eder ve alınan silâhların derakap iadesiyle mütarekeye muvafık hareketi ve bundanbaşka şarka doğru hareketiniz esbabını ve maksadını izah etmenizi rica ederim.

Altıncı Ordu Kumandanı Mirliva
Ali İhsan

Resülayn'da 24 ncü Alay Kumandanlığına
Beşinci Fırka Kumandanlığına

İngiliz zâbitine hitaben yazılan balâdaki telgrafnameyi 24 ncü Alay Kumandanı her nerede mümkün ise, orada kendisine verdirecektir. Şayet riayet etmez ve bilhassa şarka doğru harekete devamda ısrar eder ise Resülayn'da 24 ncü Alay Kumandanı cebren şarka hareketten treni menedecek ve yolu saddedecektir. Cebr ve silâh patlatmıyarak sair suretle yapılacaktır. Onlar isterler ise işi silâh patlatmağa da kadar vardırsınlar fakat silâh patlayıncıya kadar ısrar ve mukavemet edilecektir. Ve kendilerine maksadınızı izah etmedikçe sizi hareketten menetmiye ve ledelicap ve silâhlarınızı almağa emir aldık denecektir. Bu maksatla şimdiden Resülayn civarında birkaç rayı sökmek muvafıktır. Beşinci Fırka ve 24 ncü Alay Kumandanlığına Harekât 265 numara ile tebliğ edilmiştir.

Altıncı Ordu Kumandanı
Mirliva

Dolap No. 49
Dosya No. 145

Vesika No: 1012

رئیس

۲- کانون ثانی - ۲۵

مرسل کے غایۂ عجلہ وے

رئاسۃ

۷۰

عربہ کی چارہ جی اسمدن کلمہ ترتیبہ کی انکلیزیہ سی

بو قصبہ جزء کلی اداره کی حایطه قزی ترتیب ایدیور دیگر طرفدن کیرو دیگر قصه لرک عنوز
جی اس اشاسیونک عسکر ترک سلاحلرینی السدیکلری وضعیتلری ترتیب ایدیور ترقی ایدیور
براقه یکلری وقتی اوتوریه ره دقیقه ایچنده یکلره شرقه طوغرو دوام ایتدیکلری خبر آلدم
براقه یکلری دیکده رعقدار قصه لر ایله بولکلره شرقه طوغرو دوام ایتدیکلری خبر آلدم
بو ایله یکلر ایسترسه مدنیت وحریت اقوام وعدالت عامه اوغرنه بیقانان برملتک ضابطه یاقیشدیرایام
اولدقلرینی ایسترسه انسانیت وانسانیت نامنه دعوی ایتسونلر بو ایشلری کوره جکز

Vesika No.: 1013

Şube
2

Şube numarası: 10469

29/12/34
11817

Makam-ı Sâmi-i Sadaret-i Uzmaya

Cerablus'un Bedeviler tarafından işgali üzerine Urfa Livası ahalisi namına meclisi umumîsi âzasının imzalarını havi olarak keşide edilen telgrafname sureti merbuten takdim kılınmıştır. Bu husus hakkında evvelce de mâruzatta bulunulduğundan bu telgrafın dahi siyasî mümessillere tebliği ile Urfa Livası'nın istilâdan tahlisine müteallik teşebbüsatın ittihazına müsaade buyrulması mâruzdur. Olbabda.

Muzaffer Kâzım Fevzi

Dolap No. 49
Dosya No. 145

29

Vesika No: 1013

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی آردوی همایونی	میضك امضاسی
شعبه نومروسی	۱۰۴۲۹	باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی	تاریخ تبیضی ۲۴/۱۰/۲۸
مسودینك امضاسی		شعبه	میضه تونیلان نومرو
تاریخ تسویدی ۲۸	۲۴/۱۰/۲۸	مقام نه صدر اتفضا به	مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسو			مقابله تاریخی

حضرتلرینه مکتوب اسقالی اوزره اوراق لوازمی
الحالیه نامنه محلی عمومیسی اعضاسنك امضالری حاوی
اولدیغی کبی ایدیلن تقدیم اوراق حسبناریق تقدیم
قلمنه تودیع حفظ اولنه ده معروضدر تودیع اولنه
بوقلفاظ وجهی بیانی محتوای سلیمی اوزره اوراق لوازمك
استلامدن تحلیفه معلوم قیلنمسنی رجا ایدرم عرض
ایلرم افندم حضرتلرینك امرلری

حفظی ۲۸/۱۰/۲۴

31

Vesika No.: 1014

Şube
2

Şube 2
10397

22/12/34

Nezaretten

Hariciye Nezaret-i Celilesine

Suriye ve Irak cephelerinde, Mütareke name ahkâmına muhalif bâzı İngiliz metalibatı hakkında, Dersaadetdeki İtilâf Mümessilleri nezdinde yapılan teşebbüsatın alelekser müsmir olmadığı görüldüğünden her meselenin mümkün mertebe mahallinde hall-ü tesviyesi Altıncı Ordu Kumandanlığına yazılmıştı. Cevaben alınan şifre sureti merbuten takdim kılınmış ve bunda ekseriyetle hükümet-i merkeziye teşebbüsatının tesirleri mahsûs olduğu bildirilmiş olmakla, fimabaid mahallinde halledilemiyen hususat için kemakân Nezaret-i Celilelerinin de buradaki mümessiller nezdinde müessir olmasına delâlet buyrulması rica olunur. Olbabda.

Muzaffer

Kâzım

Dolap No. 49
Dosya No. 145

33

Vesika No: 1014

اوراق اوطه سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی باش قوماندانلق ارکان حربیه ریاستی شعبه ۲ خاصه نفر صلیه سنه	میعاد امضاسی
شعبه نومروسی	۱۲۹۷		تاریخ تبیضی
مسودینك امضاسی			میعاد تونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	۲۴/۴/		مقابله جینك امضاسی
قلم اوطه سنك نومروسی			مقابله تاریخی

نفر بندی

حسن نائل

۲۴/۴/ حفظه

35

Vesika No.: 1015

Şube
2

Şube 2
10291

Şifre
15/12/34

6 ncı Ordu Kumandanlığına

C. 12/12/34 ve 11/12/34 - 23509

Cerablus ve Nizip Nahiyeleri hakkında evvelce vukubulan işarınız üzerine nezd-i sâmi-i Sadarette ittihaz-ı teşebbüsat olunmuş ve işar-ı ahîrleri üzerine gerek bu nahiyeler, ve gerekse Irak'da taaddüd eden keyfi harekât hakkında tekiden mâruzatta bulunulmuştur.

Ancak Hükümet-i Osmaniye'nin doğrudan doğruya Londra ile münasebeti olmadığı ve şimdiye kadar Irak'daki İngiliz Ordusunun ve memurlarının harekâtı hakkında buradaki mümessil-i siyasilere vukubulan müracaatın bu mümessillerin ibraz ettikleri hünsüniyet ve gayrete rağmen müsmir olmadığı görülen tecarîbden anlaşılmıştır.

Diğer taraftan bu buhrandan istifade ederek kendisine nüfuz ve mevki temin etmek isteyenlerin, muvakkat hükümetler ilân etmek gibi icraata girişmeleri muhtemel olduğu Süleymaniye Kürt Hâkimliği'nin ilâniyle sabittir.

Binaenaleyh mevcudiyet-i Osmaniye için büyük bir tehlike olan bu dahilî fesatların önüne geçebilmek için elde kalan ordu kuvvetinin her ihtimale her tehlikeye cevap verebilecek bir halde zapt-ü raptı yerinde, dahilde ve hariçte hürmete şayân bir kuvvet olarak muhafazasına itina edilmesi, diğer taraftan da Irak İngiliz Orduları Başkumandaniyle doğrudandoğruya tarafınızdan tesis-i münasebat edile olunarak İngilizler hakkında mücamelekârane davranılması ve sırasında bazı yolsuzluklar için doğrudan doğruya bu kumandan nezdinde teşebbüsata girişilmesi girişilerek netayic-i müfîde istihsaline çalışılması muntazar ve mercûdur.

Muzaffer Kâzım Cevat

Nazır Namına
Erkânıharbiye-i Umumiye Reisi
Ferik

Dolap No. 49
Dosya No. 145

37

Vesika No: 1015

اوراق اوطه‌سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی باش قوماندانلغی وکالتی		مبیضك امضاسی
شعبه نومروسی	۱۰۲۹۱	شعبه ۲		تاریخ تبییضی
مسوده‌نك امضاسی	[illegible]			مبیضه‌قونیلان نومرو
تاریخ تسویدی	۲۴/۱۲/۱۵	[illegible]		مقابله‌جینك امضاسی
قلم اوطه‌سنك نومروسی				مقابله تاریخی

[illegible]

ناظرة منه

ارکان حربیه عمومیه رئیسی

وکیله

Vesika No.: 1016

Şube
2

Şube 2
10242

10458

19/12/34

Makam-ı Sâmi-i Sadaret-i Uzmaya

15/12/34 tarih ve 11466/10242 numaralı arîza-i âcizîye zeyldir:

1. Süleymaniye'de Şeyh Mahmud'un teşkil ettiği Kürdistan Hâkimliği'nin tensikat ve teşkilâtının İngilizler tarafından yapılacağı Erbil, Revandiz vesair İngiliz işgali altında bulunan Kürt kazaların Süleymaniye'ye tâbi olarak ora ile muhabere ettikleri Altıncı Ordu'ca istihbar edilmiştir.

2. Gürcistan'da Sancakbeyzadelerden Mehmet Beyin riyaseti altında Süleyman Beyle bazı Türk zâbitanının ve Trabzon'lu Acaralı, Çürüksulu İslâmlardan bâzı eşhasın iştirakiyle (İslâm Gürcistan'ın Tahlisi) isminde bir cemiyet teşkil ettikleri ve maksatlarının Batum Livasiyle Erzurum ve Trabzon Vilâyetlerinin bir kısmını alarak Hıristiyan Gürcülerin idaresi altına vermek istekdikleri ve olduğu Gürcüstan Hükümeti'nin bu cemiyeti himaye ettiği 9 ncu Ordu'ca istihbar edilmiştir. Olbabda

Muzaffer Kâzım Cevat

Kısım I

Dolap No. 49
Dosya No. 145

41

Vesika No: 1016

اوراق اوطه سنك نومروسی		عثمانلی اردوی همایونی باش قوماندانلق وکالتی شعبه ۴/۰ ۲ معلم ۶ صدیقی ده	میضك امضاسی
شعبه نومروسی	۱۰۴۴۷		تاریخ تبییضی
مسودینك امضاسی	مقفل		میضه تونیلان نومرو ۱۰۴۵۸
تاریخ تسویدی	۱۹/۱۴/۴۴		مقابله ایدنك امضاسی
قلم اوطه سنك نومروسی			مقابله تاریخی

۱۱۴۶۶ / ۱۰۴۴۷ نومرولو عرضه حاجی ده بلده
۱۵/۱۴/۴۴ تاریخ ده
۱- سلمانیه ده مقیم شیخ محمود نامیله شهرزور کردستان
حاکملکنه تشفاعه و تشدیدله انکلیز طرفندن مامور حضرتی
ایله روانه و ساءر انکلیز اسفالی آلتنده بولنمغله
کردستانك سلمانیه یه قاچمغ اولدقده اوراده الامحاب اخراج
آلتی اردو ضابطانی یاقالیشدیغی
۲- کوجسنانه ده سکنا ایدن محمد نامنده یاکی
کبیله سنه منسوب اشخاص اهل اسلامدن بعضه
اسلامدن بعضه اشخاص اهل اسلام کوجسنانك
تحلیف) اسمنده بر جمعیت تشکیل ایدرك مقصدلرنی باطنده
اولسیله اخذ و طرد ایدن و لایتلرده بر حکومت اداره
تاسیس ایله اداره سی آلتنه دیرمك
صلاحیتنه بو جمعیتی حمایه ایدرك ۹ مجلس اردو ضابطانی
اونلره
تفویض

43

Vesika No.: 1017

Bâbıâlı
Dahiliye Nezareti
Emniyet-i Umumiyye Müdiriyeti
Şube: Asayiş
Hususi 52

Şube 2
2034
27 Nisan 1335

Harbiye Nezaret-i Celilesine

(Gayet mahrem ve mühimdir)

Devletlû Efendim Hazretleri

Yunan Hükümetinin onbeş gün zarfında beş, altı sınıf esnan-ı askeriye erbabını yeniden taht-ı silâha davet eylediği Kuşadası'ndaki Kıtaat-ı Askeriye Kumandanlığından ve Rodos'tan gelen yolculardan istihbar edildiği Aydın Vilâyetiyle, Teke Mutasarrıflığından alınan telgrafnamelerde izbar ve Adalar ahali-i Müslimesinin de bu suretle celp ve cem'i ilân edilmesi hasebiyle bunlardan birçoğunun fidyeinecat mukabilinde sevahil-i Osmaniye'ye iltica eylemekte oldukları İstanbul Emniyet Müfettişliğinden ihbar kılınması üzerine Hariciye Nezaret-i Celilesine arz-ı malûmat edilmiş idi Hükümet-i Yunaniyece İzmir sevahiline yirmibeş bin kadar askerin ihracına İtalya Hükümetince mümanaat edilmiş olduğu mevsuken haber alındığı ve mamafih hükümet-i mezkûrenin niyyât ve âmaline nazaran gerek muhafaza-i asayiş ve gerek tedabir-i mukteziye-i mania ittihazı lâzım geleceği Nezaret-i Müşarünileyhadan varit olan tezkere-i cevabıyede emr-ü işar buyrulmuş ve bu babda fevkalâde müteyakkiz davranılarak temin-i muhafaza-i asayişe bezl-i makderet edilmesi Aydın Vilâyetine tebliğ kılınmış olmakla Nezaret-i Celilerince de icabedenlere tebligat ifa buyrulmak babında emr-ü ferman Hazret-i menlehülemrindir.

Recep/337 ve Nisan/335

Dahiliye Nazırı Namına
Müsteşar
Erkânıharbiye-i Umumiye Dairesine
26/4/35
Keşfi

Birinci Şube Müdiriyetine
İkinci Şubece görülmüştür. İktizasının
ifası zımnında takdim kılındı. Şube Müdürü Kaymakam
27/4/35 Kadri

Bu hususa dair Sadarete yazıldı
XVII nci Kolordu'nun takviyesi teklif
olundu.

45

Dolap No. 49
Dosya No.: 145

Vesika No: 1017

جریده نفعه رسیده جلیله سنه

داخلیه نظارتی

امنیت عمومیه مدیریتی

شعبه : آسایه
عمومی
خصوصی

۲۷ یوشان ۱۳۳۵

(غایه‌ی محرم و ملهم)

دولتلو افندم حضرتلری

یونانه حکومتنك اوده‌سیه‌کوی طرفنده‌کی اسیرانی صف اسنانه عسکریه ایاق یکدیه نخت سلاحه دیکن ایدیکی فوسه‌لرك مندرجاتی اوزرینه حکومت مشارالیهانك اوده‌سیه‌کوی طرفنده‌کی اسیرانی صف اسنانه عسکریه ایاق یکدیه نخت سلاحه دیکن ایدیکی فوسه‌لرك مندرجاتی اوزرینه حکومت مشارالیهانك اوده‌سیه‌کوی طرفنده‌کی اسیرانی صف اسنانه عسکریه ایاق یکدیه نخت سلاحه دیکن ایدیکی فوسه‌لرك مندرجاتی اوزرینه حکومت مشارالیهانك

وروسیه‌ده کائن یولچیلرده استحصال ایدیلدیکی اثبات ولونیله تکه سفر قلمقده اولانلر ده‌نیا دائرلرده اهالی سلامتنك ده یوصورتله تهدید

وجمعی علاوه ایدلمی هیله یونانده برموقعك فدیه‌ی نجان مقابلنده سوءاستعمالاته التجا ایلمکده اولدقلری استحصال اثبات ایتمش اولدیغندن اوراده

خارجیه نفعه رسیده‌سنه بحصه معلومات ایلیه‌ایدی حکومت یونانیه‌ده ایندیه سوءاستعمالات یکدی بشیمك قدر عسکرك اخراجنه دائر اتخاذ

اولنان تدابیر مؤثر اولمق اوزره حکومت مذکوره‌نك تبیان ایتمالرینه نظاً کرك محافظه ایلیه وکرك تدابیر نفقیه مانعه اتخاذی لازم کلدیکی

نفعه رسیده‌سنه بحصه معلومات ایلیه‌ایدی حکومت یونانیه‌ده ایندیه سوءاستعمالات یکدی بشیمك قدر عسکرك اخراجنه دائر اتخاذ

اولنان تدابیر مؤثر اولمق اوزره حکومت مذکوره‌نك تبیان ایتمالرینه نظاً کرك محافظه ایلیه وکرك تدابیر نفقیه مانعه اتخاذی لازم کلدیکی

نفعه رسیده‌سنه بحصه معلومات ایلیه‌ایدی حکومت یونانیه‌ده ایندیه سوءاستعمالات یکدی بشیمك قدر عسکرك اخراجنه دائر اتخاذ

اولنان تدابیر مؤثر اولمق اوزره حکومت مذکوره‌نك تبیان ایتمالرینه نظاً کرك محافظه ایلیه وکرك تدابیر نفقیه مانعه اتخاذی لازم کلدیکی

ایلی ایدیه ولایتنه تبلیغ قلنمه اوطرفدن نفعه رسیده‌لرك تجدیده ایجاب ایدنلره تبلیغاتده بولنمق اوزره بابنده امروجهان حضرتلرینه اعلان کرك

داخلیه ناظری نامنه
مصطفی

جمع رحمی

۲۷ ۱۰۵۱ ۷

۲۷ ۲۵۱۷

۲۷ - ٤ - ۲۵

رئیس بشه مدیریته
ایکنی شعبه جه کنوب ویرلشه. اقتضاسنك تدقیقی
فرسنده تقدیم قلندی
۲۵/٤/۲۷

Vesika No.: 1018

DAHİLİYE NEZARET-İ
Emniyet-i Umumiye Müdiriyeti
Kalemi Mahsus
Adet
2432
53

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Mahremdir
Müstaceldir

Devletlû Efendim Hazretleri

Erkânıharbiye-i Umumiye İkinci Şubesinden yazılan 12/Nisan/335 tarıh ve 1806/1497 numaralı tezkere-i aliyye-i nezaret penahileri cevabıdır.

Bulgaristan'ın manevra bahanesiyle üç sınıf askerini silâh altına aldığına ve Garbi Trakya'daki kıtaat-ı askeriyesini Filibe cihetine çekmekte olduğuna dair Edirne Vilâyetince vukubulan istihbaratın mühtacı teyid bulunduğundan meselenin bir defa mahallinden istifsarına Nezaret-i Celilerince lüzum gösterilmesi üzerine keyfiyet vilâyeti mezkûreden istilâm olunmuştu. Bu babdaki istidlâat-ı ahireye dair vilâyet-i müşarünileyhadan vârit olan tahrirat-ı cevabiyede Bulgar Hükümeti Garbi Trakya'daki kıtaat-ı askeriyesini filhakika Filibe istikametinde hareket ettirmiş ve perakende halinde bir miktar askerini de silâh altına almış olduğu ve kıtaat-ı muntazamasından bir alay süvarisiyle, bir alay piyadesini Karaağaç'a ve kezalik bir alay süvarisiyle, iki alay piyadesini dahilî Trakya'ya doğru serpinti suretiyle avdet ettirdiği ve sırf Bulgar ahalisine gayet hafi bir surette silâh tevzi ettikten sonra Trakya dahilinde de şurada, burada mitingler akdettirmeye çalışmış ise de altı, yedi bin kişiden mürekkep bir mitingi yalnız Dedeağaç'ta yaptırabilmiş ve bu mitingte Midye'den İnoza' kadar olan aksam-ı arazinin katiyen kendilerine aidiyeti dâvasiyle kabil-i terk bulunamıyacağında ısrar edilmiş olduğu işgal kuvvetlerinde bulunan zâbit namzedi bir Rum tarafından rivayet edildiği ve anifülarz silâh tevzii keyfiyetini sabık Bulgar çetesi rüesasından Çirnevof'un dahi teyit etmesi ve Karaağaç'a vürut eden askerin de memurin-i mahsusa tarafından aynen müşahede edilmesi bu babdaki istihbaratın sıhhatine bir delil teşkil ettiği ve bundan başka fazla olarak bolşeviklik cereyanına bütün Bulgaristan'ın kabiliyet-i iştirakiyesi dahi mahsus bulunduğu ve fakat daha ziyade tetkik ve tamik-i hal-ü keyfiyet mümkün olamadığı bildirilmiş olmakla olbabda emr-ü ferman hazreti menlehül emrindir. 24/Nisan/335

Dahiliye Nazırı Namına
Müsteşar
Keşfi

49

Dolap No. 49
Dosya No.: 145

Vesika No: 1018

داخلیه نظارتی

امنیت عمومیه مدیریتی

~~مأمورین و لوازم قلمی~~ قلم مخصوص

عدد ٢٤٤٢
٥٤

حربیه نظارت جلیله‌سنه

٢
١٧٤٦

دولتلو افندم حضرتلری

ارکان حربیۀ عمومیه ایکنجی شعبه‌سندن یازیلان ١٧ شباط ٣٣٥ تاریخ و ١٨٠٦/١٤٩٧ نومرولو تذکرۀ علیۀ نظارتپناهیلری جوابیدر.

بلغارستانك مانوره بهانه‌سیله اوچ صنف عسکری سلاح آلتنه آلدیغی و غربی تراکیاده‌کی قطعات عسکریه‌نك حدود جبهه‌سنه چکلمکده
اولدیغی ذکر ایله ادرنه ولایتجه و قوماندانلقجه استخباراتك صحتی تأیید بولندیغندن مسئله‌نك بو دفعه دها محلنده استقصاسنه تفریق
جدیداً لزوم کورلمسی اوزرینه کیفیت ولایت مذکوره‌دن استعلام اولنمش ایدی. بو بابده‌کی استعلامات اجرا ایدیلدیکی
ولایت مشارالیهادن وارد اولان تحریرات جوابیه‌ده بلغار حکومتی غربی تراکیاده‌کی قطعات عسکریه‌سنی فی الحقیقه خط استقامتنه
حرکت ایتدیرمیه‌رك اوراده حالنده بر مقدار عسکری ده سلاح آلتنه آلمش اولدیغی و قطعات منظمه‌سندن بر آلای سواری ایله
بر آلای پیاده‌نی قره‌آغاجه و کذلك بر آلای سواری ایله ایکی آلای پیاده‌نی داخلی تراکیا بلغارلری آراسنده کوندردیکی
و حتی بلغار اهالیسنه غایت خفی بر صورتده سلاح توزیع ایتدکدن صکره تراکیاده خفیه و شوراده بوراده
اجتماعلر عقد ایتدیرمکده اولدیغی ده آکلاشیلمش ایسه‌ده آلتی یدی بیك کشیدن مرکب بر قطعه‌نك یالکز دده‌آغاجده بولندیرلمه‌سی و بو اجتماعلر
صورتنده حاضرلانمقده بولنان بلغارلرك قطعیاً کندیلرینه عائدیتی دعواسیله حائل اولان بو اقدامده اصرار ایدلمسی
حدود ده اثنوزه قدر اولان اقسام الحاقی قطعیاً کندیلرینه عائد بولندیغی دعواسیله قابل ترك بولنمدیغنده اصرار ایدلمسی
اولدیغی اشغال قوتلرنده بولنان ضابطانك دخی بر روم قرقه روایت ایتدیکی و اصل العرجه سلاح توزیعی کیفیتی
سابقه بلغار جبهه‌سی رؤساسندن جزء وقوفك دخی تأیید ایتمسی و قره‌آغاجه ورود ایدن عسکرك ده مانوره مخصوصه قرقه
غیاباً مشاهده ایدلمسی بو بابده‌کی استخباراتك صحتنه بر دلیل تشکیل ایتدیکی و بوندن باشقه حقه اولارق بولنش و تکلیف جریانه
بوتون بلغارستانك حاضرلقده اشتراکیسی دخی محسوس بولنمقده اولدیغی و فقط دها زیاده تدقیق و تعمیق حال و کیفیت ممکن اولامدیغی
بیلدیرلمش اولمغله اولبابده امر و فرمان حضرت من له الامرکدر.

١٢ نیسان ٣٣٥
٢٤

داخلیه ناظری نامنه
مستشار
[imza]

٢٧ نیسان ١٣٣٥
٢٤٤٥

ارکان حربیه عمومیه

٢٥/٤/٢٧

٥٢٦
٢٧ - ٤ - ٢٧

١٤٧٨

51

Vesika No.: 1019

Edirne'den
Harbiye Nezareti'ne mevrut şifre

1. Edirne'deki İtalyan kıtaatı 29/30 Nisan 335 gecesi sabaha kadar cephane erzak tüfek ve elbiseden ibaret eşyalarını Karaağaç'a nakleyledikleri 30 Nisan 35 günü saat dokuz evvelde bir yüzbaşı üç mülâzim-ievvel ve iki mülâzim-isani, yüzyirmi neferden ibaret bir İtalyan bölüğü Edirne'den Karaağaç'a geçtiği ve trene irkâp edilerek Selânik'egidecekleri istihbar kılındığı.

2. Edirne Karaağaç havzası üzerinde hudut kapı mahallindeki İtalyan nöbetçileri Fransız efradiyle tebdil edilmiştir.

3. Karaağaç'dan bir Bulgar süvari alayı trene irkâp edilerek bir semt-i meçhule hareket etmiştir. Binaenaleyh Romanya cephesine gidecekleri rivayet edilmektedir.

4. Osmanlı Bulgar Hudut Müfettişliğinden bildirilen berveçhibâlâ malûmat hakkındaki tâmik-i tahkikat edilmesi emredilmiş olup, neticenin ayrıca işar kılınacağı mâruzdur.

2 Mayıs 335

I nci Kolordu K.
Miralay
Cafer Tayyar

Dolap No. 49
Dosya No. 145

53

Vesika No: 1019

شعبه ۱۰۴

نومرو

۲۲۵ عدد ۲۹/۲۰ یکم صباح

— ادرنه ده کی ایتالیانلرک تخلیات

ده جوابنه ارسالنه نقطیع وار — ده عبارت اشبو تلغراف

نقل اولنمشدر ۲۰ عدد ۲۵ کون ساعت ۱۰ ده ادرنه به یتشدی

ایکنجی ملاحظه ثانی نیزیکرمی نفوسدن عبارت ایتالیانلرک

ادرنه ده قره اغاجم کچه یک رزدنه اطاب ایدیلدیلر

کیه جکلری اخبار قلنمشدر

۲ — ادرنه ده اغاج هرفری ادرنه ده عدد قیه محلنه کی

ایتالیانلر نوبجیلری وارنه اخراجلرینه تشبث ایدلمشدر

۳ — قره اغاجده بولنان سوداگر الدیلرنه اطاب ایدیلدیلر

یدکلرنه محاولم حرکت ایتمشلر — دها باجه سنه کیه جکلری

رجا ایتمشلر ایدی

۴ — کمانلر بولنان عدد دفعه بیلدیرلمشدر

نظر نظیمه تخلیات ایچون امر ایدلمشدر

۲۲۵

۲ ملکیه

یکی نظارت ادرنه

میرالای جعفر طیار

۲۵/۵/۱۲

III

۲۵ — ۵ — ۲

55

Vesika No.: 1020

Şube: 1

2282

17/4/335

İzmir'de XVII nci Kolordu Kumandanlığına
Konya'da Yıldırım Kıtaatı Müfettişliğine
Sivas'da III ncü Kolordu Kumandanlığına
Erzurum'da XV nci Kolordu Kumandanlığına

Anadolu ahvalini mahallinde görmek ve tetkik eylemek üzere Şehzade Abdürrahim Efendi Hazretlerinin taht-ı riyaset-i necabetpenahilerinde olmak üzere dün Dersaadet'den Bursa'ya müteveccihen hareket eyleyen heyet takriben Bursa- İzmir - Konya - Ankara - Sivas ve ilâh güzergâhını takibeyliyecektir. Heyetin maiyetine Dersaadet'den bir süvari bölüğü terfik edilmiştir. Bu bölüğün bütün güzergâhta refakat vazifesini ifası kabil olamıyacağından XVII nci Kolordu Manisa'da, Yıldırım Müfettişliği Beyşehir'de, III ncü Kolordu Sivas'da, XV nci Kolordu Mamahatun'da yüzer mevcutlu her türlü teçhizatı ve teslihatı mükemmel ve yanlarında nakliye hizmetini görecek yirmi mekkârelik bir kolu havi birer süvari bölüğü ihzar eyleyeceklerdir. Kolordu Kumandanları heyet-i muhteremenin kendi mıntakalarına girecekleri zamanı takibeyleyerek bu bölüklerin nerede emirlerine âmade bulunmasını heyetin riyaset-i fahimanesinden istizan buyuracaklardır. Heyet riyasetinin arzularına göre ya tekmil bölük vazife-i refakatı ifa eyleyecek veyahut maiyet-i necabetpenahide bulunmakta olan bölüğün yorgun ve zayıf efrat ve hayvanatı tebdil edilecektir. Ankara'da başka bir kıta-i askeriye bulunmadığından III ncü Kolordu Sivas'da hazırladığı bölüğü hemen Ankara'ya gönderecektir. Yıldırım Müfettişliğinden tefrik olunacak bölük icabederse heyet maiyetinde Ankara'ya kadar gittikten sonra, hayvanların hali müsait ise, Ankara'da bulacağı III ncü Kolordu bölüğüyle birlikte Sivas'a doğru refakatine devam edecektir. Kolordular ve Yıldırım Müfettişliği bu bölüklerin hazırlandığı hakkında Nezarete malûmat vereceklerdir.

Erkânıharbiye-i Umumiye Ş. 1. 2282 numarasiyledir.

Basri

Harbiye Nazırı
Şakir

Şifreye tahvil edildi
17/4/35

Refet

Dolap No. 49
Dosya No. 48

57

Vesika No: 1020

کوندرن :	نجی راپور	عمل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۲۲۸۲	کوندرلمشدر			
۱۷/۷/۱۳۶۰	واصل اولمشدر			

آدرس ..... ازیرده اوچنجی قطار دوقوزنجی قبضه

قوچ ده بیرم قطار قیشلاق

سیاسه اوچنجی قطار دوقوزنجی

ارقوزده اوچنجی قطار دوقوزنجی

آنا طوپ احالی محفظه کورسی وذخیره ایلری اوزره شهداوه عبدالرحیم افندی حضرتلری تحت ریاست نجاتیا صیدنده اولمغله اوزره وارمه وارمه بروسه یه مذهبی حرکت ایدیلوب هیئت تفتیشیه بروسه - ازیر - قوچ - افقره - سیاسه واقع کذه کاهی قبضه ایدیلمکده. هیئت مشیه وارمه ده بولنان بلوکه ترجمه ایدلمشدر. بولنان کذه کاهده فاصله وظیفه ایفا ایدن ایلری یه هفته لوه یدنجی قطاردن مفتشلر، بیدیرم قشلاقی تشکیل ده اوچنجی قطاردن سیاسه، اوچنجی قطاردن محافظه ده یوزر موجودی حیوانات وتجهیزات وقشلاق نکلی دیکر ده بولنان قبضه خدمتی کوره جک دیکر تکالیفی برقوچ حاوه پر سوزلی بلوکه اعطا ایدیلمکده. قطعه اوچنجی قطاردن هیئت تفتیشیه نک کذه کاهلرینه کیده جکلری زمان قبضه ایدیلوب بولنان

	واصل اولمشدر			

آدرس .....

زیده اجرایه آماده بولنان هیئت یاشی قیمتلی سنده استفاده بیوره جقلردن هیئت، یاستفه آرزو ایدیلوب کوره جک یا تکلیف بلوک وظیفه ایفا ایدیلمکده یا خود هیئت تشکیل ایده رک تفتیشه اولان بلوکه کیدوب تفتیشه وقبضه اقدام وحیوانات تسلیم ایده جکدر. تفتیشده بیدیرم قطعه عسکریه بولنمغله اوچنجی قطاردن سیاسه محافظه بولوک هیئه تفتیشه کوندره جکدر. بیدیرم مفتشلکنه ترجمه اولمق ایجاب ایدیسه هیئت مفتشه تفتیشه کیده کلدیکه صوکره چاندلی های سعادیه افقره یولی اوچنجی قطاردن بولنمغله سیاسه طوغری یاقنه دوکم ایدیلمکده. قطاردن بیدیرم قشلاقنه بولنان بلوکلرک محافظه لری جهتی تفتیشه معلومات ویرمکدر.

۱- طابه جیه نمره ۲۲۸۲ تاریخلی امر.

بلوک

مقدم کتابه ایراهیم

راحمی

09

İzmir İngiliz Murahhaslığından makam-ı kumandaniye 14 - Mart - 19 tarihli tezkerenin tercümesidir

12/Mart/19 tarihli tezkere-i celilelerine cevaben Adalar Yunan Hükümatına tebliğ edilmek üzere konsoloslara gönderilen telgrafnamenin sureti nakle müsaraat eylerim.

Müttefikin İzmir murahhaslarının zirdeki telgrafnamesini Sısam, Sakız, Midilli Valilerine tebliğ ediniz.

Beynelmüttefikin pasaport kontrol heyetinin müsaade-i tahririyesi olmadıkça hiçbir kimse Türkiye sahiline geçemiyecektir. Yurtlarına avdet arzusunda bulunanlar ile fevkalâde ahvali hususiye eshabına müsaade-i mahsusada bulunacaktır. Ve fakat bu gibilerin esamisi ve Türkiye sahiline geçmekteki niyet ve arzularının esbabı tahriren balâda mezkûr kontrol heyetine bildirilecek ve cevap vürut etmedikçe taliplerden hiçbir kimsenin müruruna müsaade edilemiyecektir.

ihtiramat..

Dikson

Dolap No. 49
Dosya No. 48

61

Vesika No: 1021

اون بشنجی قول اردوی همایونی

ارکان حربیه قسمی

عددی

دفعه ....

۱۳۳ ....

خلاصه :

ارزنجان مخلفنده مقام قوماندانلغی‌یه ۱٤ مارت / ۱۹ تاریخلی تذکره‌نك زیرینه :

۱٤ / مارت / ۱۹ تاریخلی تذکره علیه‌لرینه جواباً آلدیغم بونده معلوماته تبلیغ ایلدك اوزره قونسلوسلره گوندریلن تلغرافنامه‌نك

صورتی نقله مسارعت ایدرم . سیسام ، ساقز ، مدللی والیلرینه تبلیغ ایدیکز .

متفقلرمز جهتلرینك زیرده‌کی تلغرافی [illegible] تحریری اولدقچه چوق ترجمه ترکیا ساحلنه گلمکده‌در . بونلرك عودتی

بین المتفقین سایورط قونترول لجنه‌سی مساعده‌سی ایله فوق العاده احوال خصوصیه اصحابنه منحصر اولمق اوزره بولونه‌جقدر . وفقط بولندقلری

ارزو ایدنلر بونلر ایله ... اسبابی تحریراً بالاده مذکور قونترول لجنه‌سنه بیلدیره‌جك وجواب

اساسی وترکیا ساحلنه گلمکده‌کی نیت وارزولرینك

ورود ایتمدیکجه طالبلرده هیچ برینك وروینه مساعده ایدلمیه‌جکدر .

ربکسون

احترامات

Vesika No.: 1022

Şube 1 Kısım 1
Adet 76

İzmir
17/3/35

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Yunan vapurlariyle kısmı azamı yerli Rumlardan olmak üzere Yunan ordusunda hizmetle terhis edilmiş olan Yunanlıların suver-i muhtelife ve muhtelif kıyafetlerle İzmir'e geldikleri ve bunların Yunanistan'da Asyayısuğra'daki Yunan âmâline hizmet etmek ve Türklere karşı icrayı husumet eylemek üzere tahlif edilmiş oldukları istihbar edildiğinden keyfiyet bura Düvel-i İtilâfiye mümessillerinin nazarı dikkatine vaz' ve memleket dahilinde müessif hadisat zuhurunu müeddi olan bu gibi harekâta muhalefet etmeleri ve bütün sevahilimize gelmiş bu makule eşhasın Yunanistan'a iadeleri esbabının istikmalinin iltimas olunduğu Düvel-i mezkûr Fevkalâde Komiserleri nezdinde dahi bu babda teşebbüsatta bulunulması 7/Mart/35 tarih ve 15 numaralı yevmi rapor ile arzedilmişti.

Bu hususa dair İzmir İngiliz mümessili tarafından gönderilen tezkerenin bir suret-i mütercemesi leffen takdim kılınmış ve keyfiyetin Havali Kumandanlığı mıntakasında icabedenlere tebliğ edilmiş olduğu mâruzdur.

İzmir Havali Kumandanlığı
Erkânıharbiye Reisi
Abdülhamit

Erkânıharbiye-i Umumiye'ye/29 Şube: 2 1722
İkinci Şubeye: Takdim. 31/3/35
1 nci Şube Müdürü Kaymakam
Hasan Basri

Dolap No. 49
Dosya No. 48

65

Vesika No: 1022

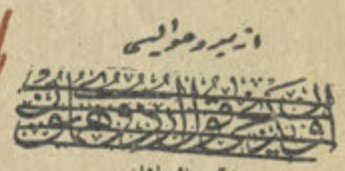

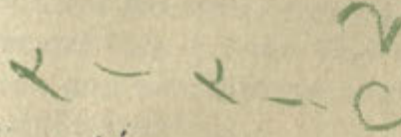

جریده نظارت جلیله نه

بولنه و امور ایله قسم اعظمی بطی رودله اولمه اوزره بولنه اروپ عدد تقلیل ایلیه اولدنه بولنیلان صور مختلفه
و مختلف صیاقلرایله ازیده حکومتی و بولرلی بولنسانه آسیای صغراده که بولنه آمانه عدت ایلک و کرکره قاچی اجرای حکومت
ایلیه اوزره تخلیف ایلیه اولقری انتخاب ایلیکنه کیفیت بوا دولت اتلقیه تمثلدنیک نظر دقته وضع و عملک واقعه
موکنف عبارتنه ظهوریخ مؤدی اولدنه بوکی حرمانه مخالفت اجراری و بوده سوء ملاحظه کلمه بو مقوله اتخاذ اولنان بولنسانه
اعاده لری اسبابک استکمالنک الناسی و الزنیی و دول مذکوره خوصه العاده قونسلری تزنده رجا قیده تشبثانه بولنلمی

۷ / مارت / ۳۵ تاریخ و ۳۵ نومرولو یوکی رابورلو عوده ایلیه ایدی

بو مقوله اوزره انکلیز سفیری طرفنه کوندریلیه تذکره نک برصورت ترجمه سی لفاً تقدیم قلنمه و کیفیک مولای قونسلانه
نظرتنه اجابه ایلیه تبلیغ ایلیه اولنمی مذکوره.

ازیر مولای قونسلانه
اداره جریه رئیسی

۲۷۰۰
۳۱ مارت ۱۳۳۵

ازیر
۳۵ / ۴ / ۱۷

۵۰

ازیر مولای
نقو ماندانلغی
بیکاته جریه سی
عدد ۱۰
تاریخ ۷۶

آیلغی شعبه یه:
تقدیم. ۳۱-۳-۳۵
ایله بدی نائمقام

Vesika No.: 1023

Şube : 2
1079
Kısım : Mütareke
Nezaretten

5/3/35

Şifre

İzmir ve Havalisi Kumandanı Nurettin Paşa Hazretlerine

Bahriye Nezareti nezdinde yapılan teşebbüsat neticesinde İzmir sevahilinde Osmanlı seyr-ü sefer-i bahrîsinin temini, korsanlık ve kaçakcılığın men'i için Hızırreis gambotu ihzar ve derdest-i tahrik bulunmuştur. Ayrıca bir gambot daha hazırlanmaktadır.

Ancak Mütarekename mucibince gambotlarda 47 milimetrelikten büyük top bulundurulamıyacağı cihetle gambotların Yunan sefain-i harbiyesine karşı müşkil mevkide kalmaları ihtimali vardır. Gambotumuz İzmir'e muvasalat ettikten sonra, bunun vezaifinin İngiliz, Fransız, İtalyan sefain-i harbiyeleri tarafından teshili hakkında mahallî mümessillerinin nazarı dikkatlerinin celbi rica olunur. Bu hususta buraca da ayrıca teşebbüsat-ı lâzime ittihaz edilmiştir. Hariciye Nezaret-i Celilesi vasıtasiyle buradaki mümessiller nezdinde de ayrıca ittihaz-ı teşebbüsat olunmuştur.

Muzaffer Kadri Kâzım Fevzi

Dolap No. 49
Dosya No. 48

69

Veska No: 1023

کوندرن :	نجی رابور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۷۰۷۹	کوندرلمشدر			
۲۵/۳	/۵	۱۰ برجو لیسی محمد ذاتی اولو کوید یاشاماقده	واصل اولمشدر	۲ سلم صرم مسابقه

نقاشه
شفه

آدرس

بحریه نفر ریی زاده یاپدیغی قسمانه سنه کی ۱۰ برجو طاقده عثمانلی برجوسوی لسیله
تامین ، خورجا طاقه وخجا تحلیقاتی صنفی ایچون حضر رئیسی عاشوطلی مضاردوردست
تحریر اولونمشدر . ۱۰ برجو بر عاشوط وطاقاطاقی ازالمقدده ..
انجق مسابقه نامه سنجه عاشوطلرده ۴۷ میلیمتره قدر بویوک
خوب اولوب بزیه چیقی حرکتله عاشوطلرک بویلری سفائنه جویه سنه
حاشیه مکمل موقعده قطعاً قالماملری لازم در . عاشوطلر ۱۰ برجو طاقمی
اسیدله تمیز بوقه وطاقاطاقی ، قیدی ، توف ، پالیاری سفائنه جویه سنه
خدمتله لسرحیلی حقنده محل صحیه نظارتجه صیحی اجراسی اولونور . بوحقده
~~بوقه وقوعه وسفائنه لسرحیلی اتحادیه سی~~ خاجی نظارتجه جیدیکی
وسطه سیله دوائر مقتدره ده تشبث اولنمقدر .

۱۰ اولقسمه

Vesika No.: 1024

Harbiye Nezaret-i Celilesine

143 Hususî
62272 Umumî

Devletlû Efendim Hazretleri

Erkânıharbiye-i Umumiye İkinci Şubeden muharrer 27 Şubat 335 tarih ve 810 numaralı tezkere-i nezaretpenahileri cevabıdır.

İzmir sevahilinde korsanlık ve kaçakçılığın men'i için Hızırreis gambotu kariben sevkedilecek ve diğer bir gambotun da ihzarına gayret edilecktir. Mahaza çete kayıklarına Yunan Hükümetinin ve sefain-i harbiyesinin müzaharet etmekte olduğu anlaşılmakla müteaddit gambot gönderilmiş olsa dahi maksat temin edilemiyecektir. Alelhusus mütarekename mucibince gambotlarda 47 milimetrelikten büyük top bulundurulamaması hasebiyle gambotların Yunan sefain-i harbiyesine karşı müşkül bir vaziyette kalması ve bu yüzden siyasî gavail hudusü melhuz bulunduğundan Yunan Hükümetinin çetelere zahir olmaması için İtilâf mümessili siyasileri nezdinde teşebbüsat-ı müessirede bulunulması Hariciye Nezaret-i Celilesine işar kılınmıştır. Bu hususta Nezaret-i Celilerince de sarf-ı mesai buyrulması babında emr-ü ferman hazret-i menlehül emrindir. 2Mart 335

Bahriye Nazırı Namına
Erkânıharbiye Reisi
Ali Rıza

2. Şube
1079

Erkânıharbiye-i Umumiye'ye 3 Mart 335

Dolap No. 49
Dosya No. 48

73

Vesika No: 1024

نظارت امور بحریه

برنجی دائره
شعبه‌سی

۱

قیود ۱۴۲
عمومی ۶۲۲۷۲

حربیه نظارت جلیله‌سنه

دولتلو افندم حضرتلری

ایکنجی حربیه عمومیه ایکنجی شعبه‌سنه محرر ۲۲ سپتمبر ۳۵ تاریخ و ۸۱۰ نومرولو تذکرهٔ نقدیه‌لری جوابیدر.
ازمیرده حلقه‌ده قورشونلو و فحل قرجاتلی معنی ایچونده حضرتی غانبوطلی قریباً سوقه ایدیله‌جك و دیگر بر غانبوطلك ده
مغاریه تغییر ایدیله‌جکدر. معهذا جهت قالقلرینه یونان حکومتنك و سفائن حربیه‌سنك مظاهرت ایتمکده
اولدیغی اکلاشلمقله مقصدی غانبوط کوندریلمسه‌ده رفع مقصد نامیده ایدیله‌جکدر. علی الخصوص شیمدیکی نام
موجود غانبوطلرده ۴۷ میلیمتره لکدن بیوک طوپ بولنمدیغی حسبیله غانبوطلرك یونان سفائن حربیه‌سنه قارشو
تشکیل بر وضعیتده قالمسی و بوتون‌لرده سیاسی غوائل حدوثی ملحوظ بولندیغندن یونان حکومتنك جهت لره طوپ
اولمسی ایچون ائتلاف حقنده سیاسیلری نزدنده تشبثات مؤثره‌ده بولنلمسی خاطره جیه نقدیه جلیله‌سنه اشعار قلنمشدر.
بو خصوصده نقدیه جلیله‌لرینه ده حرف مسالحه بولنمسی بابنده امر و فرمان حضرت من له الامرکدر. ۲۱ (؟) تشرین

بحریه ناظری نامنه
ایکنجی دائره رئیسی

۱۰۷۹

۸۶۴

۱۴۲

Vesika No.: 1025

İzmir'den: Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrut şifredir

Söke kazasının Yoran kariyesi Rumları bir hafta evvel oradaki jandarmalara taarruz etmişler idi. Tahkika giden jandarma bölük kumandanı Yoran'dan avdet ederken Akköy kariyesine takarrübünde Yunan ve İngiliz askerî elbiselerini lâbis eşhas önde olarak bütün köy halkının şiddetle ateş açmasiyle başlayan müsademede dört neferin mecruh ve sekiz neferin kaybolduğu ve o köydeki karakolun yağma edildiği işar-ı mahallîden anlaşılmış ve kuvvet gönderilmesi icabedenlere tebliğ ve adalara karip sevahilimizde ablukanın teşdidi lüzumu İtilâf Abluka Kumandanlığına iş'ar edilmiştir. Ahali-i Hiristiyaniyesi ziyade bulunan sevahilde tekerrür etmekte olan hâdisat-ı mümasilenin Rumla meskûn olan başka mahalle de sirayeti pek muhtemel görüldüğünden jandarma kuvvetinin tezyidi elzemdir. Miktar-ı kâfi jandarma efradı izam edilinciye kadar Konya ve Karahisar gibi sahilden uzak mıntakalardan tasarrufu mümkün olan jandarma ile menatık-ı sahiliyenin müsaraatan takviye ettirilmesi müsterhamdır.

22/2/35

İzmir Vali ve Kumandanı
Nurettin

Erkânıharbiye-i Umumiye'ye 23
Nazır Paşa Hazretleri gördüler.

Dolap No. 49
Dosya No. 48

77

Veska No: 1025

٨٥٢

٢٢ - ٢

ازمیر

ازمیر والی وقوماندانی

نور الدین

79

1970 SB 589

R = 2953

70 SB 569

HARB TARİHİ VESİKALARI DERGİSİ

Yıl : 12 Mart - 1963 Sayı : 43

Gnkur. Basımevi
ANKARA
1963